

Täysistunto

Perjantai 27.10.2017 klo 13.00—13.31

Täysistunto alkoi klo 13.00. Täysistunto päättyi klo 13.31.

Puhetta johti puhemies Maria Lohela (13.00—13.31).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 26.10.2017 antanut hallituksen esitykset HE 149-167/2017 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 364, 385, 393–397, 400–405, 408, 411/2017 vp.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle tutkintavankeuden vaihtoehtoja ja järjestämistä koske- vaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 252/2016 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 10/2017 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 252/2016 vp sisältyvät 1.-6. lakiehdotuksen. Eduskunta hyväksyi valiokunnan mietinnössä ehdotetun uuden, 7. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain 2 luvun muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 37/2017 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 17/2017 vp

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

Toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.01 Kari Kulmala si: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksellä turvallisuustarkastussääntelyä täsmennetään ja täydennetään siten, että poliisi voi jatkossa tehdä nykyistä kattavampia turvallisuustarkastuksia erityistä suojelua tai erityistä valvontaa edellyttävissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa.

Mielestäni tämä lakiesitys on enemmän kuin aiheellinen. Poliisimies voi ehdotuksen mukaan tilanteen niin edellyttäessä kohdistaa turvallisuustarkastuksen myös tilaisuuden järjestämisalueella olevaan henkilöön eikä vain tilaisuuteen saapuvaan, sieltä poistuvaan tai tilaisuuden järjestämispaikan välittömässä läheisyydessä olevaan henkilöön. Tämä on erittäin hyvä uudistus, koska tavoitteena on tilaisuuksien järjestyksen ja meidän kaikkien turvallisuuden parantaminen. Sen tulee olla meidän kaikkien tavoite. Tämä tavoite on kannatettava erityisesti nykyisessä turvallisuustilanteessa. Nämä ehdotetut muutokset varmistavat osaltaan sen, että poliisimiehellä on alueellisesti riittävän kattava oikeus erilaisten tilaisuuksien järjestyksen ja turvallisuuden välttämättä edellyttämän tarkastuksen suorittamiseen.

Kiitos hallitukselle tästä esityksestä, joka menee maaliin saakka.

13.02 Ben Zyskowicz kok: Arvoisa puhemies! Olen useassa puheenvuorossani, jotka ovat liittyneet poliisin toimivaltuuksiin, todennut, että Suomessa poliisilla tulee olla kaikki ne samat toimivaltuudet, jotka Suomen kaltaisissa pohjoismaisissa tai eurooppalaisissa oikeusvaltioissa on katsottu mahdolliseksi poliisille myöntää. Usein tällaisissa tilanteissa vain viitataan siihen, että tarvitaan lisää poliiseja. Sekin on totta, itse asiassa tarvitsisimme lisää poliiseja, ja hienoa, että nykyinen hallitus ja nykyinen sisäministeri Risikko ovat ponnistelleet poliisien määrän lisäämiseksi tai ainakin estääkseen sen poliisien määrän vähentämisen, joka näissä kehyspäätöksissä on oletettu. Kun puhun poliisin valtuuksista, niin ne ovat tärkeitä ja niitä tarvitaan riippumatta siitä, että meillä olisi tällä hetkellä esimerkiksi enemmän poliiseja kuin meillä on. Poliisien määrä ja näkyminen katukuvassa on todella tärkeätä kansalaisten turvallisuudentunteen kannalta ja totta kai myös rikosten ennaltaehkäisemisen ja selvittämisen kannalta, mutta kyllä poliisin toimintavaltuudetkin ovat todella tärkeä asia.

Tässä on pieni parannus poliisin mahdollisuuksiin toimia tietyissä tilanteissa, mutta osaltani odotan ja toivon, että hallitus myös nämä tiedustelulakien uudistamiset, jotka ovat olleet pitkään valmisteilla, toisi lähiaikoina eduskunnan käsiteltäväksi.

13.04 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! Tämä hallituksen esitys on kannatettava, niin kuin tässä edustaja Kulmala totesi. Meillä hallintovaliokunnassa oli laaja yksimielisyys siitä, että tarvitaan uusia lakeja tälle sektorille, jotta viranomaisten toimivaltuuksia pystytään ajanmukaistamaan tätä tarkoitusta varten. Anniskelupaikkojen ja erilaisten tilai-

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

suuksien läheisyydessä pitää olla viranomaisilla toimivalta varmistaa tilaisuuden asiallinen eteenpäinmeno ja ihmisten turvallisuus.

Kyse on kuitenkin myös poliisien resursseista. Tällä hetkellä eduskunnassa on käsiteltävänä alkoholilain uudistus, joka toteutuessaan vaikeuttaa kyllä poliisin työtä, lisää poliisin työtaakkaa ja edelleen luo paineita poliisin resursseihin, jotka tälläkin kertaa, edustaja Zyskowiczin puheenvuorosta huolimatta, ovat äärimmäisen niukat siihen poliisin tarpeeseen nähden.

Toivon, että eduskunta ei jatkossa luo lainsäädännöllä poliisille sellaisia lisätyömääriä, jotka eivät vastaa poliisin resursseja. Tähän hallituksen esitykseen, jota nyt käsitellään, suhtaudun myönteisesti, mutta poliisin resursseja pitää tarkastella kokonaisvaltaisesti kaikkien lainsäädäntöjen osalta.

13.06 Mikko Savola kesk: Arvoisa rouva puhemies! Kannatan myös tätä lakiesitystä. Poliisin toimivaltuuksiin tulee kiinnittää huomiota, ja on hyvä, että niitä lainsäädännöllä parannetaan ja korjataan.

Tähän poliisin alueelliseen kattavuuteen haluan kuitenkin kiinnittää huomiota, ja haluan kiinnittää huomiota siihen, että kun Suomi on harvaan asuttu maa, niin maaseudulla se poliisin tavoittaminen on tärkeä asia, siihen meidän pitää saada parannusta tehtyä. On hyvä, että tällä vaalikaudella poliisien määrä pysyy samana ja tästä asiasta, resursseista huolehditaan sitä kautta. Mutta kun etäisyydet ovat pitkät, niin turvallisuudentunteeseen vaikuttaa olennaisesti se, jos joutuu viranomaista odottamaan useita kymmeniä minutteja, että se pääsee paikalle. Tälläkin hetkellä kuitenkin poliisilla, yhdellä partioyksiköllä voi olla hyvinkin laaja alue huolehdittavanaan, ja tämä tuo tietysti kansalaisille huolta. Rikosten ehkäisy, tietysti rikoksiin puuttuminen, se, että poliisi näkyy, ja tietysti se aika, jolloin poliisin saa paikalle, joka tuo sen turvallisuudentunteen, ovat niitä keskeisiä kysymyksiä. Mutta poliisin resursseista vielä haluan lisätä sen, että siihen tulee myös kansalaisten lupien saannin näkökulmasta kiinnittää huomiota, esimerkiksi siihen, kun aselupia myönnetään ja niitä käsitellään, että se on tasapuolista joka puolella Suomea, jotta poliisilla on resurssit siihen, että he pystyvät viranomaisena nämä luvat myöntämään niin, että käsittelyajat ovat kohtuulliset. Ja kun myös näitä lakeja me käsittelemme täällä, niin tähän tulee kiinnittää huomiota.

Mutta kaiken kaikkiaan on hyvä, että tämä lakiesitys nyt etenee ja toimii poliisin toimivaltuuksien osalta. Se on kannatettava, ja hyvää työtä hallitus on sen suhteen tehnyt.

13.08 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Me olemme myös hallinto- ja turvallisuusjaostossa viime aikoina kuunnelleet aika paljon tästä poliisin tilanteesta, ja kyllä minä haluan sanoa, että olen edelleen huolissani poliisin resursseista. Eli tavallaan kun miettii tämän päivän turvallisuustilannetta, niin täytyy sanoa, että tehtävät ovat moninaistuneet ja uusia haasteita on ilmennyt, ja kyllä selkeästi käy ilmi, että nykyisin resurssein kaikkia niitä tarpeita, joita olisi ihmisten turvallisuuden vahvistamiseksi, ei pystytä riittävästi toteuttamaan. Siksi on edelleen tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että kun tulevaisuudessa puhutaan tietystä tarpeesta, minimimääristä, kuinka paljon poliisihenkilöitä tulisi olla, niin samaan aikaan kuitenkin resurssit eivät kohtaa, eivät nyt käytännössä eivätkä tulevinakaan vuosina. On myös kiinnitettävä huomiota siihen, että poliisiksi hakisi kylliksi nuoria ihmisiä. Tällä hetkellä olemme kuulleet, että vaikka näitä poliisikoulutettavien määriä on hieman nostettu siellä Tampereen Hervannan Poliisiammattikorkeakoululla, niin kuitenkin li-

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

sää varmasti tulevaisuudessa pitäisi olla, ja samoin houkuttelevuus ei ole ollut niin hyvä kuin ehkä tänä päivänä voisimme kaiken kaikkiaan toivoa.

Puhemies! Täällä edustaja Mika Kari otti myös hyvin ajankohtaisen asian tähän liittyen esiin: Olemme silloin tällöin täällä salissa puhuneet myös alkoholilainsäädännön uudistamisesta, ja me tiedämme, että se tuo mukanaan lisää tarvetta myös poliisien määrään, ja siksi sopii hieman kysyä, että olisiko kuitenkin syytä miettiä koko uudistusta myös tästä näkökulmasta. Varsinkin kun tiedämme, että täällä on myös hallituspuolueissa monilla sen kaltaisia näkemyksiä, että tätä uudistusta ei sellaisenaan tulisi viedä eteenpäin, niin olisiko tässä yksi lisäperuste harkita [Puhemies koputtaa] myös tämän lainsäädännön etenemistä?

13.10 Mari-Leena Talvitie kok: Arvoisa puhemies! Tässä kyseisessä poliisilain 2 luvun muutoksessa on kyse siis siitä, että turvallisuustarkastussäätelyä muutetaan siten, että poliisilla olisi mahdollisuus nykyistä kattavampien turvallisuustarkastusten tekemisiin nimenomaan erityistä suojelua tai erityistä valvontaa edellyttävissä tilaisuuksissa ja tapahtumissa.

Meillä on viime aikoina aika nopeastikin koolle kutsuttujen tilaisuuksien ja tapahtumien määrä kasvanut huomattavasti. Kun aikaisemmin poliisilain myötä tullut toimivaltuus on koskenut nimenomaan henkilöitä, jotka ovat siellä tapahtumissa, niin näin ollen, kun tilaisuuksien ja tapahtumien määrät ovat kasvaneet, myöskin tälle poliisien toimivaltuuksien muutokselle on ihan selvä tilaus. Poliisien toimivaltuudet yleensäkin ovat yhteisiä asioita, ne eivät ole niin sanotusti hallitus- ja oppositio-asioita, ja näin ollen myöskin hallintovaliokunnassa, kun tätä asiaa käsitelimme, olimme hyvin yksimielisiä tämän asian suhteen ja tehtiin yksimieliset kannanotot ja mietinnöt.

Mitä tulee edustaja Savolan esiin ottamiin aselupiin, niin aselupien osaltahan olemme myöskin lainsäädäntöä kehittäneet, elikkä on mahdollisuus sähköiseen aselupaan, aselupien kotipaikkasidonnaisuus on poistumassa, ja näin ollen myöskin sitä kautta sujuvoitetaan näitä prosesseja.

13.11 Olli-Poika Parviainen vihr: Arvoisa puhemies! Hallintovaliokunta oli tosiaan lausunnossaan yksimielinen, ja on tärkeää, että poliisilla on edellytykset toimia muuttuvissa tilanteissa silloinkin, kun ne muuttuvat nopeasti. Tapahtumat ovat juuri sellaisia, että jos niissä alkaa jotakin tapahtua, niin pitää olla hyvinkin nopea kyky toimia. Tällä lailla pyritään helpottamaan sitä, että poliisin mahdollisuudet puuttua esimerkiksi väkivaltatilanteisiin ennalta ehkäisevästi tai tilanteiden ollessa päällä tai vaikkapa huumaiden välittämiseen helpottuvat. Toisin sanoen poliisi pystyy tarkemmin seuraamaan, mitä tilaisuuksissa tapahtuu ja myös tietenkin niiden liepeillä. Yleisesti ottaen on kuitenkin se huoli, kun poliisin resurssit ovat mitkä ovat ja me tiedämme, kuinka vaikeaa voi olla saada poliisia paikalle jonnekin tilanteeseen, ja hallintovaliokunta on tästä paljon keskustellut ja me olemme varsin yksimielisiä myös siitä, että Suomessa on edelleen kehitettävä poliisin toimintaa siihen suuntaan, että poliisimäärä saadaan kasvuun nykyisestä.

Perustuslakivaliokunta huomautti omassa lausunnossaan, että tämä nyt esitetty laki on hyväksyttävissä, mutta he muistuttivat, että tällaisesta tarkastusmenettelystä ei saa kohdistua kohtuutonta taakkaa asianomaisille ja meidän pitää suhtautua yksilön oikeuksia kunnioittaen siihen, kun me turvallisuustarkastuksia sallimme ja teemme, mutta näin tässä lakiesityksessä onneksi tehdäänkin. Tämä on hyvä lakiesitys.

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

13.13 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Todella tässä kyseessä olevassa laissahan on kysymys siitä, että poliisilla on ne toimintavaltuudet, joita se tarvitsee tehtävien hoitamiseen, ja näinhän pitää tietysti olla. Kun tätä katselee vähän laajemmin, niin kyllähän se niin on, että kun meillä turvallisuusympäristö muuttuu, niin samalla meidän pitää aina tarkastella myös poliisien toimintavaltuuksia, jotta he sitten kykenevät vastaamaan niistä tehtävistä, joista he vastaavat, ja tähän me totta kai luotamme. Tässä edellä olevat puhujat ovat hyvin nostaneet nämä esimerkit, miten tämä esimerkiksi tapahtumien yhteydessä nyt sitten helpottaa poliisien työtä ja antaa nimenomaan uusia toimintavaltuuksia erilaisten rikosten ennaltaehkäisyyn.

Mutta ehkä tästä laajemmasta kuvasta on todella hyvä muistaa, että kun me paljon puhumme poliiseista ja keskitymme tähän poliisien määrään, niin se on siinäkin mielessä tärkeätä, että juuri tällä viikolla uutisoitiin siitä, että jopa kolmannes poliiseista kokee työuupumusta ja jopa puolet poliiseista on sitä mieltä, että heidän työaikansa ei riitä kaikkien niiden tehtävien hoitamiseen, joita heiltä edellytetään. Nämä ovat aika hätkähdyttäviä lukuja, kun kolmannes sanoo, että kokevat työuupumusta, ja puolet sanovat vielä siihen päälle, että eivät ehkä kykene kaikkia tehtäviä hoitamaan työajan puitteissa. Kyllä se asettaa vahvan todistuksen siitä, mitä täällä esimerkiksi edustaja Kari puhui siitä, että poliisien määrän on todella oltava riittävä, jotta he pystyvät kaikki tehtävät hoitamaan.

Kyllähän tämä koskee myös lainsäätäjää siinä mielessä, että ehdoin tahdoin emme ainaakaan tässä talossa tee sellaisia päätöksiä, jotka aiheuttavat lisätaakkaa jo ennestään hyvin ylityöllistetyille poliiseille. Tässä niin edustaja Kari kuin edustaja Viitanen nostivat esimerkiksi tämän alkoholilain uudistamisen esille. Nämä ovat todella kokonaisuus, ja toivoisin, että näitä hyvin tarkasti myös täällä aina pohdittaisiin, jotta poliisit todella suoriutuvat omasta työstään ja me annamme heille ne resurssit, joita he tarvitsevat.

13.15 Markku Rossi kesk: Arvoisa rouva puhemies! On erittäin hyvä, että tämän poliisilain 2 luvun uudistamisen yhteydessä, jolla siis parannetaan turvallisuustarkastussäätelyä, on ensinnäkin voitu eduskunnassa tehdä yksimielinen linjaus ja päätöksiä hallituksen esityksen pohjalta. Minusta se kertoo myös eduskunnan ajattelutavasta, ja tässä mielessä kyllä tämä on hyvä asia. Kyseessä on turvallisuuden edistäminen, mutta on syytä myös havaita, että viranomaisten, poliisimiesten, oikeusturvasta on kysymys. Kun tuolla kadulla vaikka jonkinlainen mielenosoitusjoukko liikkuu, niin harvoinpa siihen ehkä oikeasti pesäpalloilijoita tulee mukaan pesäpallomailojen kanssa matsiin menossa, vaan kyllä niitä välineitä sitten käytetään johonkin muuhun. Ja poliisi tarvitsee tavallaan myös oikeusturvaa ja lainsäädäntöä siihen, mitä kaikkea sitten turvallisuuden edistämiseksi voi tehdä.

Kaiken kaikkiaan voi sanoa, että suomalainen poliisi on maailman paras poliisi. Suomalainen poliisi selvittää monet tilanteet juuri omalla luonteellaan, huumorilla, joskus menemällä sopivasti omalla persoonallisella tavallaan väliin. Lakipykälät ovat sitten näitä lain tarvitsemia ja päätöksentekoon ja asioiden jatkohoitoon tarvittavia asioita. Totta kai poliisilla pitää olla ohjeistus ja pykälät takana, mutta korostan kyllä tätä suomalaisen poliisin luonnetta. Sillä selvitetään monta tilannetta ja viedään asioita eteenpäin.

Kaiken kaikkiaan turvallisuuden hoitaminen eri tilanteissa on aika vaateliasta tänä päivänä, jolloin aika huolestuttava ilmiö on myös se, että joissakin tilanteissa jopa pelastusviranomaisten, siis palo- ja lääkinnällisten pelastusviranomaisten, työtä ja tehtäviä voidaan häiritä. Tässä meillä yhteiskunnassa on kyllä tekemisen paikka, koska heille pitää antaa ilman muuta työrauha. Osaltaan tämä laki myös sitä tuo.

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

13.17 Jari Myllykoski vas: Arvoisa rouva puhemies! Oikeastaan niin kuin vastauspuheenvuorona tämän pyysin. On varmasti selvää, että alkoholilain uudistuksessa järjestyshäiriöiden määrä tulee lisääntymään, jos anniskelurajoitteita helpotetaan, mutta en oikein näe asiayhteyttä tähän siinä mielessä, että tässä on kysymys nimenomaan turvallisuuden ja tarkastusten mahdollistamisesta. Alkoholilainsäädäntö tuskin lisää sellaisia tilaisuuksia, mitä järjestetään. Alkoholin nauttiminen saattaa lisääntyä, mutta en usko, että se lisää itse tilaisuuksien järjestämistä, missä poliisilla sitten on laajemmat tarkastusoikeudet.

13.18 Mika Kari sd: Arvoisa rouva puhemies! On ihan totta, että eduskunta tekee yhdessä nyt Suomea turvallisemmaksi. Hallintovaliokunnassa kun asiaa käsiteltiin, esiin tuli se todellisuus, joka maailmalla tapahtumia järjestettäessä, valitettavasti, on tullut vastaan erilaisena terrorismina tai väkivallantekoina. Tällä lainsäädännöllä mahdollistetaan nyt viranomaisten toimivaltuuksien lisääminen kestäväällä tavalla, ihmisoikeuksia ja perusoikeuksia kunnioittaen, että poliisi pystyy paremmin takaamaan ja ainakin varmistamaan tilaisuuksien turvallisuuden tekemällä turvallisuustarkastuksia nyt tehokkaammalla lainsäädännöllä.

Huomionarvoista on se, että valtaosa poliisin tehtävistä liittyy alkoholiin ja päihteisiin laajemmin. Sen takia on äärimmäisen tärkeää, että poliisin jo varsin niukkoja resursseja ei käytetä lisääntyvään alkoholin ja päihteiden haittojen hoitamiseen, vaan yritetään lainsäädännöllä mieluummin vähentää päihteiden, tässä tapauksessa alkoholin, haittoja ja niitä ongelmia, joita liiallinen alkoholinkulutus tuottaa tietenkin henkilöiden lähipiirille mutta työn näkökulmasta erityisesti ja ensisijaisesti poliisille.

Mutta yksi asia, joka ei tapahtunut hallituksen aloitteesta vaan opposition aloitteesta, oli se, että poliisien määrän tasainen lasku pysäytetään. SDP:n omassa sisäisen turvallisuuden ohjelmassa jo 2016 keväällä ja täällä eduskunnassa käytetyissä puheenvuoroissa linjattiin tämä 7 200:n taso minimiksi, josta enää ei saa joustaa, ja tässä yhteydessä onkin mieluisaa kiittää hallitusta, että hallitus on tullut SDP:n linjoille siinä, että poliisien määrän alamäki pysäytetään.

13.20 Reijo Hongisto si: Arvoisa puhemies! Edustaja Kulmala avauspuheenvuorossaan esitteli tämän lain mielestäni varsin tyhjentävästi, ja yhdyn Kulmalan sanoihin ja myöskin siihen, että tämä lakiesitys on kannatettava. Toivottavasti tämä menee maaliin asti.

Muutamissa puheenvuoroissa on kiinnitetty huomiota poliisin saatavuuteen ja lähinnä vasteaikojen viivästymiseen. Kyllä käytännön miehenä, käytännön kentältä saamani palautteen perusteella syy näitten vasteaikojen kasvamiseen johtuu siitä, että poliisiasemaverkosto on perin harva. Se on niin harva, että näiltä harvoilta asemilta kun poliisit lähtevät tehtäviä hoitamaan, väkisinkin se maantieteellinen etäisyys kasvaa, kun poliisiasemaverkosto harvenee. Toivon, että tulevaisuudessa pystyttäisiin myöskin tätä asiaa miettimään siltä kannalta, että ei nyt ainakaan enää vähennettäisi tätä poliisiasemaverkkoa.

Sitten kun tässä on näitä puheita kuunnellut vuosien saatossa, niin liikuttavan yksimielisiä kaikki edustajat ovat olleet siitä, että poliisin resursseja tulee lisätä, ja kaikki ovat kantaneet huolta siitä, että resursseja on liian vähän. Minä kyllä hämmästelen, että kun tällainen yhteinen tahtotila on vuosien saatossa ollut, niin kuinka me edelleen olemme tässä asemassa. Arvoisat kollegat, minä toivon, että nyt ryhdytään toimenpiteisiin sillä tavalla, että kaikki kantavat kortensa kekoon ja pontevasti lähdetään siitä, että tätä poliisien määrää,

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

7 200:aa, pyritään nostamaan lähemmäksi 8 000:ta ja näin ollen parannetaan kansalaisten peruspalveluja.

Arvoisa puhemies! Tuossa edustaja Savola käytti puheenvuoron lupahallinnosta. Tänä aamuna keskustelin erään lupahallinnosta vastaavan virkamiehen kanssa, ja hän sanoi, että hänellä on jatkuvasti noin sadan ampuma-aselupahakemuksen pino pöydällä ja ajallisesti se on noin kolme kuukautta. Että se on todella liian pitkä aika odottaa tätä ampuma-aseen hankkimislupaa. Ja ongelmana on vielä sitten se, että maan eri osissa lupakäytäntö vaihtelee. Toivon, että Poliisihallitus ohjeistaisi kerralla kaikkia poliisiasemia niin, että kaikki hakijat [Puhemies koputtaa] olisivat samanvertaisessa asemassa.

13.22 Kari Kulmala si: Arvoisa puhemies! Edustaja Hongisto toi hyvin esiin poliisiasemien nykyisen vähenemisen. Näyttäisi siltä, että edelleen tietyillä poliisipäälliköillä on tarvetta miettiä ja lakkauttaa omilla päätöksillään poliisiasemia. Meillä on kuitenkin silloisen sisäministeri Orpon 6. päivä kesäkuuta 2016 tekemä päätös elikkä sisäministeriön päätös poliisilaitosten toimipisteiden sijaintipaikoista, ja täällä esimerkiksi Itä-Suomen osalta kerrotaan seuraavaa: "Itä-Suomen poliisilaitos. Itä-Suomen poliisilaitoksen pääpoliisiaseman sijaintipaikka on Kuopion kaupungissa, ja poliisilaitoksella on poliisiasemat Iisalmen, Joensuun, Juankosken, Kiteen, Lieksan, Mikkelin, Nurmeksen, Outokummun, Pieksämäen, Savonlinnan, Suonenjoen ja Varkauden kaupungeissa sekä Ilomantsin ja Juvan kunnissa." Pidän ihmeenä sitä, että paikalliset poliisipäälliköt omilla päätöksillään ovat vähentämässä näitä poliisiasemia, koska mielestäni tämä päätös, minkä sisäministeri Orpo on tehnyt aikanaan ja allekirjoittanut, on vielä voimassa.

Puhemies Maria Lohela: Hyvät edustajat, tässä kohtaa muistutan, että suuren valiokunnan kokous odottaa alkamistaan kello 13.30, mutta tässä on vielä neljä puheenvuoroa listalla.

13.23 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Vielä muutama huomio tästä itse asiasta, jossa siis todella olemme nyt poliisien toimintavaltuuksia lisäämässä. Minun mielestäni tärkeää tässäkin asiassa on huomata, että meillä Suomessa on pystytty todella hyvin yhdistämään kaksi erittäin tärkeätä asiaa: toinen on turvallisuuden edistäminen, ja toinen on sitten vastaavasti perusoikeuksien kunnioittaminen, mitkä kulkevat käsi kädessä tässäkin esityksessä. Toisaalta pystymme antamaan viranomaisille lisää toimivaltuuksia, jotta he pystyvät hoitamaan sen tehtävän, jota varten he ovat, elikkä huolehtimaan meidän turvallisuudesta, mutta toisaalta myös huomioimme aina sitten perusoikeuksien toteutumisen, jottei tule myöskään niitä tilanteita, joissa viranomaiset omalla toiminnallaan olisivat vaikka kansalaisten perusoikeuksia loukkaamassa. Tämä on hyvä aina pitää mielessä, kun erilaisista asioista täällä keskustelemme, ja tätä arvoa varsinkin korostaa se, että esimerkiksi tässä asiassa, kun on yksimielinen mietintö takana, koko eduskunta yhdessä vie tätä asiaa nyt eteenpäin.

Niin kuin suuresti kunnioittamani edustaja Hongisto täällä hyvin puhui poliisien määrästä, kyllähän tähänkin tarvitaan nyt sellaista laajaa yksituumaisuutta, jota esimerkiksi edustaja Kari on useassa puheenvuorossaan vuosien mittaan täällä esittänyt, että hieman pidemmälle jo voisimme katsoa yhdessä, miten nämä resurssit turvataan. Muistuttaisin vielä, kun tämäkin on hallintovaliokunnan mietintö, että hallintovaliokunta on useasti painottanut, että kyllä meidänkin tässä poliisien määrässä tulisi liikkua enemmän siihen suun-

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

taan, mikä taso on muissa Pohjoismaissa, ja silloin se tarkoittaisi, että Suomessa oltaisiin noin 8 000 poliisin tasossa. Näillä resursseilla, mitkä nyt ovat, siihen ei päästä, ja sen takia tarvitsimme kyllä pitkäjänteisempää parlamentaarista yhteisymmärrystä, miten tähän tavoitteeseen tullaan tulevina vuosina pääsemään.

13.25 Olli-Poika Parviainen vihr: Arvoisa rouva puhemies! Kiitos edustaja Räsäselä hyvästä puheenvuorosta, siitä on helppo jatkaa vielä lyhyesti. Eli tosiaan kun me näitä lakeja teemme, niin me tavoitteellisesti sovitamme yhteen ihmisten perusoikeuksien kunnioittamisen ja toisaalta kaikkien meidän yhteisen turvallisuuden takaamisen.

Yleisesti, kun alkoholilaki kytketään tähän poliisikeskusteluun, se on tietenkin ymmärrettävää — alkoholinkäytöllä on paljon vaikutuksia. Itse olen ihan yhteiskunnallisen keskustelun tasolla vähän huolissani siitä, että alkoholilakeskustelu näyttää jossain määrin alarmistisena. Mielestäni muutokset, joita hallitus esittää, ovat kuitenkin varsin maltillisia. Siellä on joitain sellaisia asioita, joita kannattaa kuitenkin vielä miettiä, kuten esimerkiksi se, että kun poliisi esimerkiksi tietää varsin hyvin, mitkä ovat niitä ravintoloita, jotka aiheuttavat järjestyshäiriöitä, niin silloin kun me poistamme luvanvaraisuutta myöhenne-tyiltä aukioloajoilta, saattaa olla, että tämä lisää poliisin tehtävien määrää. Poliisi voisi hel- posti vaikuttaa tähän asiaan myös niin, että me miettisimme vähän, minne niitä lupia annea- taan. Yleisesti minä kannatan hallituksen esitystä alkoholilain uudistukseksi.

Ja vielä, kun puhutaan poliisien määrästä yleisesti, edustaja Hongisto puhui viisaasti, ja mielestäni meillä on kaikilla kollektiivinen vastuu siitä, että me pyrimme nostamaan poliisiresurssit lähemmäs pohjoismaista tasoa. Poliisin resurssien karsiminen on tehty aikana, jolloin turvallisuustilanne oli suoraan sanottuna erilainen ja maailma näytti hyvin erilaiselta. Tällä hetkellä meidän täytyy vastata siihen haasteeseen, joka maailmalta on meille tul- lut ja joka myös Suomessa esiintyy — poliisiresurssit on turvattava.

13.27 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tässä vielä jatkaisin, että poliisin resurssit on turvattava, ja hyvä idea on esimerkiksi juuri Mika Karin aiemmin esittämä parlamentaari- nen yhteistyö, jossa katsottaisiin yli vaalikausien. Minusta se on hyvä idea.

Mitä tulee tähän alkoholilakiin, jota äsken sivusimme, hallituksen omassa esityksessä arvioidaan, että tämä muuttuva alkoholilaki tulisi vaatimaan 10—15 miljoonaa euroa lisää resursseja poliisille. Me tiedämme kaikki, että niukkoina määräraha-aikoina tämä on aika iso raha kaikkienensa.

Yhdyn täysin juuri siihen arvioon, mitä täällä on tuotu esiin, että tämä tilanne ja turval- lisuusympäristö ovat muuttuneet valtavasti, haasteita on lisää ja lisää, ja siksi on tärkeää, että pystymme turvaamaan kaikkienensa poliisin resurssit. Itse monta kertaa mietin, että vaikka niukkuutta on siinä, kuinka paljon on resursseja harmaan talouden torjuntaan, niin pienilläkin lisäpanostuksilla saamme sitten aikaan kuitenkin lisää hyvää taas toisaalla. Eli siksi kannattaisi hyvin vahvasti miettiä tätä resurssien turvaamista myös pitkäjänteisesti.

13.28 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Ihan lyhyesti edustaja Kulmalan esille nostamasta Outokummun kaupungin ja Ilomantsin poliisiaseman lakkauttamisesta. Tai paremminkin: virallisestihan ei ole lakkautettu kumpaakaan näistä asemista, vaan ai- noastaan poliisien virat on siirretty joko Joensuuhun tai Kiteelle. Eli kun silloin aika- naan Petteri Orpo teki päätöksen sisäministerinä ollessaan, että nämä asemat jäävät, ja nyt sitten sisäministeri Risikon aikana nämä virat siirrettiin keskuspaikoille, niin on selvää,

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

että siinä on omat riskinsä. Mutta ainakin ministerin vastauksessa kirjalliseen kysymykseeni hän vastasi, että kysymyksessä ei ole tietenkään asemien lakkauttaminen eli edellisen päätöksen peruminen vaan virat on vain siirretty. Näen sen hieman ongelmallisena, mutta kai sen kanssa pitää pystyä tulemaan toimeen.

13.29 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys ja mietintö poliisilain muuttamiseksi ovat kannatettavia. Olen tästä samaa mieltä, että näitä poliisin valtuuksia on hyvä tältä osin tarkistaa, niin kuin tässä esityksessä on tehty.

Keskustelussa on noussut esille muun muassa viime vuonna tehty poliisiasemien lakkauttaminen. Nyt jälkikäteen tarkasteltuna päätös ei ehkä ollut täysin loppuun asti harkittu. Pirkanmaaltakin lakkautettiin kaksi poliisiasemaa, ja kyllä pidemmät asiointimatkat ovat vaikeuttaneet suuresti varsinkin iäkkäämpien kansalaisten asiointia. Tästä on tullut aika paljon palautetta äänestäjiltä. Vetoankin hallitukseen ja sisäministeriin, että jatkossa, jos näitä lakkautusaikeita yhä tulee, pohdittaisiin vielä tarkemmin ja perusteluina käytettäisiin myös kansalaisille mahdollisesti aiheutuvaa haittaa näistä poliisiasemien lakkauttamisista.

Sitten täällä on puhuttu vielä poliisien riittävydestä. Kieltämättä Suomen turvallisuustilanne on muuttunut ja valitettavasti huonompaan suuntaan. Kyllä poliisin resurssit on turvattava. Poliisimiesten ja poliisinaisten määrä on turvattava myös jatkossa. Mutta tietenkään ei riitä se, että resursseja lisätään, vaan kannattaa meidän täällä eduskunnassakin muistaa aina puuttua myös niihin varsinaisiin juurisyihin, joista tämä turvallisuustilanteen heikkeneminen johtuu, ei pelkästään niihin resursseihin, joita sitten tarvitaan ongelmien paikkaamiseen.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 37/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle Etelä-Afrikan ja Intian kanssa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston tai kansainvälisissä järjestöissä toimivan edustuston työntekijän perheenjäsenen ansiotyön tekemisestä tehtyjen sopimusten hyväksymisestä sekä laeiksi sopimusten lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Hallituksen esitys HE 128/2017 vp

Valiokunnan mietintö UaVM 10/2017 vp

Osittain ainoa, osittain toinen käsittely

Puhemies Maria Lohela: Osittain ainoaan, osittain toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Ensin päätetään ulkoasiainvaliokunnan mietinnön UaVM 10/2017 vp pohjalta ainoassa käsittelyssä sopimuksista ja sitten toisessa käsittelyssä lakiehdotuksista.

Keskustelua ei syntynyt.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esityksessä HE 128/2017 vp tarkoitetut sopimukset. Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE

Pöytäkirja PTK 112/2017 vp

128/2017 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 7.11.2017 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.31.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Maija-Leena Paavola